Research Paper

2D Janus MnSX (X= Cl, Br, I) Monolayers with Intrinsic Ferromagnetism and Half-Metallicity¹

Maral Azmoonfar^{*2}, Mahmood Rezaei Roknabadi³ and Seyyed Mohsen Modarresi⁴

> Received: 2023.09.09 Revised: 2024.01.25 Accepted: 2024.03.07

Abstract

Using the first-principles calculations, we have investigated the structural, electronic, and magnetic properties of the two-dimensional Janus MnSX (X= Cl, Br, I) monolayers. The dynamical stability for the 2D Janus monolayers has been confirmed by phonon spectrum calculation. Also, all manganese sulfide halide monolayers show half-metal with 100% spin polarization and a wide half-metallic gap. The noncollinear DFT calculations indicate that the two-dimensional Janus monolayers are ferromagnetically ordered systems and the preferred direction of magnetization lies in-plane of Janus manganese sulfide halide monolayers. The magnetic anisotropy energy increases from MnSCl to MnSI, related to the strong spin-orbit coupling at the I atom and the increased asymmetry between the sulfide and halide planes. The dispersion relation of magnetic excited states is obtained by applying the linear order Holstein–Primakoff transformation the to anisotropic Heisenberg Hamiltonian. We estimated Curie temperature for the monolayers by a selfconsistent calculation of magnetization as a function of temperature. Our study presents a new class of 2D magnetic materials for future spintronics and valleytronics.

Keywords: *Mn* Sulfide Halide Monolayers, Ferromagnetic, Magnetic Anisotropy, Curie Temperature.

⁴ Assistant Professor, Department of Physics, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran. Email: m.modarresi@um.ac.ir

¹ https://doi.org/10.22051/ijap.2024.44911.1350

² PhD Graduated, Department of Physics, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran. (Corresponding Author) Email: ma.azmoonfar@mail.um.ac.ir

³ Professor, Department of Physics, Ferdowsi University of Mashhad, Mashhad, Iran. Email: roknabad@um.ac.ir

تكلايههاى دوبعدى (X= Cl, Br, I) تكلايههاى

با فرومغناطیس ذاتی و نیمه فلزی ^۱ مارال آزمونفر*۲، محمود رضایی رکن آبادی و سید محسن مدرسی سریز دی^۴

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۱۶/۱۸ تاریخ بازنگری: ۱۴۰۲/۱۱/۰۵ تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۱۲/۱۷ فصلنامهٔ علمی فیزیک کاربردی ایران دانشکدهٔ فیزیک، دانشگاه الزهرا سال چهاردهم، پیاپی۳۷، تابستان ۱۴۰۳ صص۷ – ۲۲

چکیده:

ویژگیهای ساختاری، پایداری، ویژگیهای الکترونی و مغناطیسی تکلایههای دوبعدی ژانوس MnSX (X = Cl, Br, I) با استفاده از محاسبات اصول اولیه قطبش اسپینی به کمک نظریه تابعی چگالی مورد مطالعه قرار گرفت. با محاسبه طیف فونونی تکلایههای ژانوس منگنز سولفید هالید پایداری دینامیکی آنها تأیید شد. همچنین با مطالعه ساختار الکترونی این تکلایههای ژانوس نشان داده شد که این تکلایهها نیمه فلز با شکاف نیمه فلزی کمابیش بزرگی میباشند، که سب قطبش اسپینی صدورصد در این تکلایهها می شود. همچنین با محاسبات تابعی چگالی غیر خطی نشان داده شد که تکلایههای ژانوس منگنز سولفید هالید بایداری دینامیکی آنها معرفین با محاسبات تابعی چگالی غیر خطی نشان داده شد که تکلایههای ژانوس منگنز سولفید هالید دارای همچنین با محاسبات تابعی چگالی غیر خطی نشان داده شد که تکلایههای ژانوس منگنز سولفید هالید دارای ناهمسانگردی مغناطیس میباشند و محور آسان مغناطش آنها درون صفحه تکلایدها قرار دارد. شدت شدگی اسپین – مدار و نامتفارنتر شدن ساختار، افزایش جرم اتمی اتمهای هالید، به دلیل قوی تر شدن جفت – شدگی هایزنبرگ و تبدیلات مرتبه اول هولشتین – پریماکوف، دمای کوری این تکلایه ها به وسیله محاسبات ناهمسانگردی مغناطیس ی تکالا یه های ژانوس با افزایش می باد. همچنین با معرفی هامیاتونی ناهمسانگرد تر شدن جفت – ور سپینی هایزنبرگ و تبدیلات مرتبه اول هولشتین – پریماکوف، دمای کوری این تکلایه به در این پژوهش، اسپینی هایزنبرگ و تبدیلات مرتبه اول هولشتین – پریماکوف، دمای کوری بین تک یه به به وسیله محاسبات تحودسازگار مغناطش به عنوان تابعی از دما تخمین زده شد. یافتههای نظری بدست آمده در این پژوهش، گروه جدیدی از مواد مغناطیسی دو بعدی برای کاربرد در زمینه اسپین ترونیک را ارائه می دهند. **گروه جدیدی از مواد مغناطیسی دو بعدی برای کاربرد در زمینه اسپین ترونیک را ار ایه می دهند.**

¹ https://doi.org/10.22051/ijap. 2024.44911.1350

۲ دانش آموخته دکتری، گروه فیزیک، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران (نویسندهٔ مسئول). Email: ma.azmoonfar@mail.um.ac.ir ۳ استاد، گروه فیزیک، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران. Email: roknabad@um.ac.ir ۴ استادیار، گروه فیزیک، دانشگاه فردوسی مشهد، مشهد، ایران. Email: m.modarresi@um.ac.ir

۱. مقدمه

از زمان کشف گرافن تک لایه، مواد واندروالس دو بعدی مختلفی به دلیل ویژگیهای منحصر به فرد آنها مورد کاوش قرار گرفتهاند. از بین انواع رفتار مواد که در مواد دوبعدی مشاهده و مطالعه شده است، تا مدتها نظم مغناطیسی دور برد ذاتی غایب بود. تحقق نظم فرومغناطیس دور برد در بلورهای واندروالس دوبعدی، همراه با ویژگیهای الکتریکی و نوری قویشان، می تواند منجر به کاربردهای مغناطیسی، مغناطوالکتریکی و مغناطونوری جدید شوند. پیشبینی میشود، طیف گستردهای از ویژگیهایی که پیش از این غیرقابل دستیابی بودند، در بلورهای مغناطیسی دو بعدی کشف شوند، که می تواند منجر به کاربردهایی چون اسپین ترونیک کم مصرف، ارتباطات نوری روی تراشه و محاسبات کوانتومی شوند [۱].

نظريه مرمين – واگنر ' براي الگوي هايزنبر گ نشان داد كه تقارن هاي پيوسته، يعني مغناطيس در الگوی هایزنیر گ، در سامانه های دو بعدی در دمای بالای نقطه صفر مطلق نمی توانند شکسته شوند. چرا که نوسانات گرمایی هر حالت منظم که سعی می کند تشکیل شود را از بین می برند [۲]. با این حال، در عمل حتى يک ناهمسانگردي مغناطيسي بلوري کوچک، نظم مغناطيسي را در دماي يايين تثبيت مي كند. منشأ اصلى ناهمسانگر دي مغناطيسي بلوري، جفت شدن اسپين – مدار در حضور ميدان بلوري است [۳ و ۴]. جفت شد گي اسپين – مدار ^۲ (SOC)، برهم کنش الکتر ومغناطيسي بين اسپين و میدان مغناطیسی ایجاد شده با استفاده از حرکت مداری الکترون می باشد. در اتمهای سنگین این برهم کنش قوی تر می باشد، زیرا میدان مغناطیسی درونی اتم قوی تر است. SOC همچنین نقش مهمی در ویژگیهای الکترونی، نوری و مغناطیسی مواد دارد. از راه جفت شدگی اسپین- مدار می توان راستای اسپین را به جهت شبکه بلوری قفل کرد که منبع مهمی برای ناهمسانگردی مغناطیسی سامانه می باشد. از این رو، برای مشخص کردن انرژی ناهمسانگردی مغناطیسی بلوری یک ماده نیاز به ساختارهای الکترونی بسیار دقیق و رفتار مناسب هامیلتونی جفت شدگی اسیین– مدار می باشد. بر اساس الگوی برونو"، ناهمسانگردی مغناطیسی بلوری متناسب با شدت ($H^{SOC}\propto ec{l}.ec{S}$) جفتشدگی اسپین– مدار و اختلاف بین تکانه اوربیتالی مغناطیسی عمود بر صفحه و در صفحه تکلايه مي باشد. بنابر اين ثابت جفت شد کي اسيين - مدار بز رگ، که در عناصر سنگين وجو د دارد، کليد بدست آوردن ناهمسانگردي مغناطيسي بلوري بزرگ مي باشد [۵].

³ Bruno model

¹ Mermin- Wagner

² Spin– Orbit coupling

لادو^۱ و همکارش در سال ۲۰۱۷ به مطالعه منشأ ناهمسانگردی مغناطیسی در تک لایه دو بعدی CrI3 پرداختند. آنها بررسی کردند که انرژی ناهمسانگردی مغناطیسی چگونه با تغییر جفت شدگی اسپین– مدار در دو اتم کروم و ید به صورت جداگانه، تغییر می کند. نتایج نشان دادند که انرژی ناهمسانگردی مغناطیسی به صورت غالب از جفت شدگی اسپین– مدار در اتمهای ید ناشی می شود [۳].

اولین بلور مغناطیسی دو بعدی که اوایل ۲۰۱۷ ساخته شد، CrI3 با دمای ۴۵ کلوین می باشد [۶]. مطالعات تجربی سالهای کنونی گزارش کرده اند که دو تک لایه VSe2 [۷- ۹] و MnSe2 [۱۰] از خانواده فلزات واسطه دو کالکوژن ۲ (TMD)، نظم فرومغناطیس در دمای اتاق نشان می دهند. تککلایه های فلزات واسطه دو کالکوژن، دارای فرمول شیمیایی MX2 می باشند. این تککلایه ها براساس پیکربندی اتمی می توانند به صورت همه جانبه در دو فاز اصلی، فاز منشوری تریگونال (11) با تقارن گروه نقطه ای ماه و فاز اکتاهدرال (17) با تقارن D3d تشکیل شوند [۱۱ و ۱۲]. MX2 ها از سه صفحه اتمی تشکیل شده اند، یک لایه از اتم های فلز واسطه که بین دو لایه از اتم های کالکوژن پوشانده شده است. هر اتم فلز واسطه به وسیله ۶ اتم کالکوژن همسایه احاطه می شود، که یک واحد اکتاهدرال ⁴[MX6] را تشکیل می دهند. یاخته یکه هر دو پیکربندی شامل ۳اتم می باشد. این تککلایه ها در صفحه به صورت ذاتی نامتقارن هستند و در راستای عمود بر صفحه کاملاً متقارن

می با شند. در نتیجه ویژگی های الکترونی و نوری و مغناطیسی متمایزی نشان می دهند [۱۳ و ۱۴]. شکسته شدن تقارن ساختاری خارج از صفحه می تواند منجر به پدیده های جالبی چون انتقال فاز، فروالکتریکی و مغناطیس شود [۱۷–۱۵]. تقارن خارج از صفحه در تکلایه های TMD را می توان با جایگذاری اتم کالکوژن صفحه پایینی با اتم متفاوت شکست، که به این نوع ساختار ها تک لایه های ژانوس^۳ می گویند. تکلایه های ژانوس TMD به کمک کنترل استو کیومتری شیمیایی دو اتم کالکوژن با موفقیت ساخته شده اند [۱۸–۲۳]. در سال ۲۰۱۷، یک روش مصنوعی برای رشد تک لایه بالا به صورت کامل با اتم های می شکند. ساختار ژانوس MoSSe، مستقیماً با استفاده از میکروسکوپ الکترونی روبشی^۴ و طیف سنجی فو توالکترون اشعه ایکس وابسته به انرژی^۵ مورد

⁵ Energy-dependent X-ray photoelectron spectroscopy

¹ J L Lado

² Transition- Metal dichalcogenide

³ Janus monolayers

⁴ Scanning transmission electron microscopy

تأیید قرار گرفته است و حضور دوقطبیهای عمودی به علت الکترونگاتیوی متفاوت اتمهای کالکوژن، نیز اثبات شده است [۲۴ و ۲۵].

برخلاف تکلایههای TMD متداول، فرمول شیمیایی تکلایههای ژانوس TMD، به صورت MXY میباشد، که M فلز واسطه، X و Y اتمهای کالکوژن متفاوت میباشند. صفحه شامل فلز واسطه توسط دو لایه شامل اتمهای کالکوژن متفاوت ساندویچ میشود. تقارن عمودی شکسته شده از اختلاف الکترونگاتیوی اتمهای X و Y سرچشمه می گیرد و سبب ایجاد میدان الکتریکی عمودی میشود. در نتیجه موجب پدیدار شدن ویژگیهای الکترونی، مغناطیسی و نوری جالب میشود و فرصتهای جدید برای کاربردهای آینده ارائه میدهد [۲۹-۲۹]. معرفی تکلایههای جدید با فرومغناطیس ذاتی یکی از چالشهای فیزیک مواد دوبعدی است. روشهای محاسباتی مختلفی برای مطالعه ویژگیهای الکتریکی و مغناطیسی مواد دو بعدی از جمله روش تنگ بست ⁽ (TB))، نظریه تابعی چگالی ^۲ (DFT) و مونت کارلوی کوانتومی ^۳ (QMC) وجود دارند. در این پژوهش با استفاده از محاسبات اصول اولیه به وسیله نظریه تابعی چگالی برای اولین بار ساختار، پایداری، ویژگیهای الکترونی و مغناطیسی تکلایههای ژانوس منگنز سولفید هالید مورد مطالعه قرار گرفت. محاسبات نشان دادند که تکلایههای ژانوس منگنز سولفید هالید از نظر دینامیکی و انرژی پایدار میباشند و ایش ندان دادند که تکلایههای ژانوس منگنز سولفید هالید از نظر دینامیکی و انرژی پایدار میباشند و نشان دادند که تکلایههای ژانوس منگنز سولفید هالید از نظر دینامیکی و انرژی پایدار میباشند و این تکلایههای ژانوس نیمونز و دارای فرومغناطیس ذاتی با ناهمسانگردی درون – صفحهای می باشند.

۲. الگو و روش محاسبات

محاسبات اصول اولیه قطبش اسپینی به وسیله نظریه تابعی چگالی با استفاده از کد کوانتوم اسپرسو^۴ [۳۰] انجام شد. برای توصیف برهم کنش همبستگی- تبادلی میان الکترونها از تقریب شیب تعمیم یافته^۵ (GGA) با تابعی PBE⁶ استفاده شد. از آنجایی که مبنای این تقریب، تقریب گاز همگن و رفتار غیرجایگزیده الکترونها میباشد، از این رو، این تقریب در بررسی دستگاههای همبسته قوی موفق عمل نمی کند. بنابراین برای بررسی رفتار حقیقی الکترونهای جایگزیده در اوربیتالهای D و f از رهیافت DFT با کمیت هابارد^۷ U (DFT+U) استفاده میشود [۱۳ و ۱۴] ، که دافعه کولنی

⁷ Hubbard

¹ Tight-binding

² Density functional theory

³ Quantum Monte Carlo

⁴ Quantum ESPRESSO

⁵ Generalized gradient approximation

⁶ Perdew–Burke Ernzerhof

درون جایگاهی الکترون الکترون مؤثری برای اوربیتالهای b اعمال می کند. برای در نظر گرفتن اثر همبستگی قوی الکترونها در اربیتالهای b از روش U+GGA با GGA=۳ برای اتم Mn که در گزارشهای قبلی امتحان شده است [۳۱] استفاده شد. ساختارهای بهینه شده به کمک مشخص کردن تمام موقعیتهای اتمی و پارامترهای شبکه با استفاده از الگوریتم شبه نیو تن BFGS¹ تا زمانی که تمام نیروهای وارده روی هر اتم کوچکتر از ۸/۰۰ الگوریتم شبه نیو تن BFGS¹ تا زمانی بریلوئن توسط روش مونخورست - پک^۲ انجام شد و بهینه تعداد نقاط X برای یاخته یکه ۱×۵۵× و برای ابر یاخته دو در دو ۱×۹×۹ در نظر گرفته شد. بهینه انرژی قطع برای باسط تابع موج بر حسب امواج تخت برابر VP ۱۰۸۸ میباشد. میزان همگرایی برای به کمینه رساندن انرژی کل بین دو مرحله متوالی ^۹-۱۰ الکترون ولت تنظیم شده است. همچنین شرایط مرزی تناوبی، خلاءی به فاصله صفحه لحاظ شده و به منظور پرهیز از برهم کنش بین تصویر یاخته یکههای تناوبی، خلاءی به فاصله مقال آنگستروم در راستای عمود بر صفحه دو بعدی در نظر گرفته شده است. منحنی پاشند گی فونونی مواد را با استفاده از نظریه اختلالی تابعی چگالی ^۳ (DFPT) رسم شد[۳۲]. برهم کنش بین اسپین – ها بر اساس الگوی ناهمسانگرد هایزنبر گی بیان میشود:

$$H = -\frac{J}{2} \sum_{i,j} S_i \cdot S_j - \frac{\delta}{2} \sum_{i,j} (S_i^z S_j^z) - \frac{\Gamma}{2} \sum_{i,j} (S_i^x S_j^x - S_i^y S_j^y)$$
(1)

که J پارامتر جفت شدگی تبادلی بین Si و Si است، جمله دوم ناهمسانگردی مغناطیسی عمود بر صفحه را نشان میدهد که $0 < \delta$ با محور آسان خارج از صفحه متناظر میباشد و اگر $0 > \delta$ محور آسان در صفحه واقع است، و جمله سوم ناهمسانگردی مغناطیسی در صفحه Xy رو بیان می کند و Γ کمیت برهم کنش بین اسپین ها در صفحه میباشد. این کمیت ها را می توان با استفاده از نگاشت محاسبات غیر خطی اصول اولیه محاسبه کرد [۳۳]:

 $J + \delta = (E_{AFM,z} - E_{FM,z})/4S^{2}$ $\delta = (E_{FM,y} + E_{FM,x} - 2E_{FM,z})/6S^{2}$ $\Gamma = 2(E_{FM,x+30^{\circ}} - E_{FM,x})/3S^{2}$

(٢)

³ Density functional perturbation theory

¹ Broyden-Fletcher-Goldfarb-Shanno

² Monkhorst-Pack

که در آنها، S اسپین اتم Mn و ΕFM,β (EFM,β) انرژی پیکربندی فرومغناطیس (آنتیفرومغناطیس) با گشتاور مغناطیسی در راستای α (β) میباشند که در شکل (۱) نشان داده شده است.

شکل ۱ پیکربندی اسپین برای تعیین کمیتهای هامیلتونی اسپینی ناهمسانگرد. نمای جانبی (آ و ب) و بالایی (ج و د) تک لایههای MnSX در فاز ۱۲؛ کرههای آبی، زرد و بنفش به ترتیب مربوط به اتمهای Nn، S و X میباشد. (ج) یاخته یکه ساختار و پارامتر شبکه نشان داده شده است.

برای بررسی پایداری گرمایی نظم مغناطیسی، هامیلتونی هایزنبر گ (رابطه (۱)) به وسیله تبدیلات هولشتین- پریماکوف^۱ به یک هامیلتونی بوزونی تبدیل میشود. برای حالتی که محور آسان در صفحه قرار دارد، عملگرهای اسپینی به این صورت نوشته میشود [۳۳]:

$$S_{i}^{+} = a_{i}^{\dagger} \sqrt{2S - a_{i}^{\dagger} a_{i}}$$

$$S_{i}^{-} = \sqrt{2S - a_{i}^{\dagger} a_{i}} a_{i}$$

$$S_{i}^{x} = a_{i}^{\dagger} a_{i} - S$$
(Υ)

در حالی که، $S_i^{z} = -S_i^{z} = -S_i^{z}$ عملگرهای نردبانی اسپینی است. با در نظر گفتن تقریب مرتبه اول تبدیلات هولشتین – پریماکوف، یعنی $S_i^{z} \approx a_i^{z}\sqrt{2S}$ و بعد از تبدیل فوریه عملگرهای خلق و فنا، هامیلتونی به صورت زیر باز نویسی می شود. $H = E_0 + \sum_k \hbar \omega_k a_k^{\dagger} a_k + \sum_k \Delta_k (a_k a_{-k} + a_k^{\dagger} a_{-k})$ (۴)

¹ Holstein- Primakoff transformation

که برای ساختار شش گوشی،
$$\hbar\omega_k = 6S(J+\Gamma) + S(-2J+\Gamma-\delta)f(k)$$
 قسمت قطری،
 $\Delta_k = -\frac{1}{2}S(\delta+\Gamma)f(k)$ قسمت غیرقطری هامیلتونی بوزونی، و
 $\Delta_k = -\frac{1}{2}S(\delta+\Gamma)f(k)$ عامل ساختار شبکه هگزاگونال میباشد. هامیلتونی
 $f(k) = \cos k_x a + 2\cos(\frac{1}{2}k_x a)\cos(\frac{\sqrt{3}}{2}k_y a)$
رابطه (۴) را می توان با تبدیلات یکانی قطری کرد، در نتیجه رابطه پراکندگی زیر برای مگنونها
بدست می آید [۳۳]:

$$E(k) = \sqrt{(\hbar \omega_k)^2 - 4(\Delta_k)^2}$$

بالشكار الزيرا

(۵)

با توجه به رابطه (۵)، انرژی مگنون با اسپین متناسب است، اما مستقل از دما میباشد. برای بررسی رفتار گرمایی اسپینها، باید دما را نیز در نظر گرفت. برای این کار مطابق با کار لادو و همکارش [۳]، رابطه پاشندگی مگنون را به وسیله مغناطش وابسته به دما ((M(T)) نسبت به اسپین (S) بازبهنجارش می شود،

$$E(k,T) = E(k)(\frac{M(T)}{S})$$
(9)

هر مگنون برانگیخته گشتاور اسپین کل را به وسیله یک واحد گشتاور زاویهای کاهش میدهد، (یعنی اسپین کل از S به <nk> - S کاهش میدهد.) که <nk>میانگین جمعیت مگنونها در تعادل گرمایی در یک دمای معین میباشد، که به وسیله تابع توزیع بوز-انیشتین داده میشود. وابستگی دمایی مغناطش به وسیله حل خودسازگار انرژی پاشندگی مگنون و مغناطش میتواند بدست آید [۳ و ۳۳]

$$M(T) = S - \frac{1}{(2\pi)^2} \int_{BZ} \frac{d^2k}{\exp(\beta E(k) \frac{M(T)}{S}) - 1}$$
(V)

$$\sum_{k=1}^{\infty} M(T) = S/2 \text{ (Interpretent on the set of the$$

۳. نتایج محاسبات

در تکلایههای ژانوس منگنز سولفید هالید، لایههای بالا و پایین صفحه شامل اتم منگنز از اتم سولفید و اتمهای هالید تشکیل شدهاند و ساختار در راستای عمودی کاملاً نامتقارن میباشد. در ابتدا اختلاف انرژی یاخته یکه فرومغناطیس فازهای ۱۲ و ۱۴ تکلایههای ژانوس MnSX (-E=E_H ET) که در شکل (۲) نشان داده شده است، محاسبه شد. همانطور که در جدول (۱) گزارش شده است، برای تمام تکلایه ها مقدار انرژی لازم برای گذار بین دو فاز تقریباً برابر ۹ الکترون ولت به ازای یاخته یکه می باشد، در نتیجه فاز ۱۲ از نظر انرژی برتری است. همانطور که دیده می شود اختلاف انرژی بین این دو فاز اتمی در این ساختارها با افزایش جرم اتمی هالیدها کاهش می بابد. مقادیر ثابت شبکه، طول و زاویه پیوندها، و ضخامت لایه برای ساختار بهینه شده این تکلایه های ژانوس در جدول (۱) آمده است.

شکل ۲ نمای جانبی تکلایه MnSX (آ) فاز T۲ و (ب) ۱H. کرههای آبی، صورتی و زرد به ترتیب اتمهای منگنز، سولفید و هالوژن هستند.

پایداری دینامیکی تکلایههای ژانوس MnSX در فاز T با استفاده از محاسبات فونونی بررسی شد. برای این کار فرکانسهای مدهای نوسانی تک لایه MnSX بهینه شده در فاز T برای همه نقاط K در منطقه اول بریلوئن محاسبه شد. یک ساختار تنها زمانی پایدار است که فرکانسهای محاسبه شده همه مدهای فونونی در منطقه اول بریلوئن، مثبت باشند. به عبارت دیگر فرکانسهای موهومی نشاندهنده بی ثباتی ساختار هستند.

در شکل (۳)، شاخههای فونون محاسبه شده برای ساختارهای (MnSX (X= Cl, Br, I) در فاز T نشان داده شده است. چون در یاخته یکه قراردادی یک اتم منگنز و دو اتم سولفید و هالید وجود دارد، بنابراین طیف فونون شامل ۹ شاخه فونونی است، که ۳ شاخه صوتی (صوتی عرضی (TA)) صوتی طولی (LA) و صوتی عرضی خارج از صفحه (ZA) و ۶ شاخه نوری می باشند. همه ساختارها دارای فر کانس های مثبت در منطقه اول بریلوئن می باشند. در تکلایه ها با سبکتر شدن اتم های X نوارهای X-Mn بیشتر یونی می شوند، در نتیجه در ساختارهای MnSX پهنای شاخههای صوتی از I به Cl افزایش می یابد. شاخههای صوتی طولی (LA) و عرضی (TA) در صفحه، در عدد موجهای افزایش می یابد. شاخههای صوتی طولی (LA) و عرضی (TA) در صفحه، در عدد موجهای نزدیک به صفر دارای پراکندگی خطی می باشند. در حالی که مدهای عرضی خارج از صفحه (ZA)

جدول ۱ اختلاف انژی بین فاز ۱H و ۱۲ (EH-ET)، انرژی پیوندی به ازای یاخته یکه (Eb)، ثابت شبکه (a)، طول پیوند (d_{Mn-X})، فاصله بین دو صفحه شامل اتمهای سولفید و هالوژن (ds-x)، زاویه پیوند بین Mn-X-Mn (-x-Mn (-x-Mn)، (Mn) تکلایههای K،MnSX نشان دهنده اتمهای هالید می،اشد.

	E _H -E _T (eV)	E _b (eV)	a (Å)	d _{Mn-S} (Å)	d _{Mn-X} (Å)	ds-x (Å)	θ _{Mn-S-Mn} (deg.)	θ _{Mn-X-Mn} (deg.)
MnSCl	•/47	۱۰/۲۱	۳/۵۸	۲/۴۷	۲/۵۸	۲/۸۹	٩٣	٨٨
MnSBr	•/4•	٩/۵٨	٣/9٨	۲/۴۸	۲/۷۳	۲/۹۹	٩۶	٨۵
MnSI	۰/۳۱	٨/٩٠	٣/٨۴	۲/۴۸	۲/٩۶	۳/۰۹	1 • 1	۸۱

برای بررسی پایداری تکلایههای MnSX از نظر انرژی، انرژی پیوندی این ساختارها محاسبه شد. $E_b = -(E(MnSX) - E(Mn) - E(S) - E(X))$ (۸)

که در آن، (E(MnSX انرژی کل MnSX و E(Mn) و E(S) (E(Mn) و E(X) و E(X) به ترتیب انرژی اتمهای منفرد Mn، S و X در جعبه ای با ابعاد ۱۵×۱۵×۱۵ آنگستر وم می باشند. انرژی پیوندی تمام تک لایه ها در جدول (۱) گزارش شده است. همانطور که دیده می شود، همه انرژی های پیوندی از مرتبه ۹ الکترون ولت به ازای یاخته یکه می باشند، که نشان دهنده پیوند شیمیایی قوی بین اتم ها در این تک لابه ها می باشد.

برای مطالعه ویژگی های الکترونی تک لایههای MnSX، ساختار نوار الکترونی این ساختارها مورد بررسی قرار گرفت، که نتایج در شکل (۴) نشان داده شده است. تمام تکلایهها MnSX نیمه فلز

الشكادان

هستند و نوارهای حالت اسپین بالا انرژی فرمی را قطع می کنند، ولی یک شکاف انرژی بین نوارهای انرژی حالت اسپین پایین وجود دارد. مقادیر شکاف انرژی بین نوارهای انرژی حالت اسپین پایین برای تککلایههای MnSX در شکل (۵- آ) نشان داده شده است. همانطور که دیده می شود با کاهش جرم اتمی هالیدها این شکاف انرژی از ۲۷۴ eV به ۳۵ ۳/۵۵ افزایش می یابد، که این شکاف انرژی بالا سبب قطبش اسپینی صد در صد در سطح فرمی می شود. همچنین ساختار نواری این تک لایهها با در نظر گرفتن جفت شدگی اسپین – مدار (SOC) نیز مورد بررسی قرار گرفت که در شکل (۴) با نقطه چین های سیاه رنگ نشان داده شده است. جفت شدگی اسپین – مدار دو حالت اسپین بالا و پایین را با هم ترکیب می کند و حالتهای الکترونی تبهگن را جدا می کند. این جدا شدگی در ترکیب شامل اتم سنگین ید با جفت شدگی اسپین – مدار قوی تر، بیشتر است. که در پژوهش های پیش از این نیز مشاهده شده است [۳۷].

برای در ک بهتر ساختار الکترونی این تکلایه ها، چگالی حالت های جزئی (PDOS) این تر کیبات نیز رسم و در شکل (۴) نشان داده شده است. برای تمام تکلایه های ژانوس، سهم اصلی نوار ها در سطح فرمی ناشی از اوربیتال p نیمه پر اسپین بالا اتم سولفور می باشد، و اتم منگنز نقش غالبی در نزدیک سطح فرمی ندارد. بنابراین در تمام تکلایه های ژانوس منگنز سولفید هالید اوربیتال p اتم سولفور نقش مهمی در سطح فرمی ایفا می کند.

برای مشخص کردن نظم مغناطیسی ترجیحی در این ساختارها، پارامتر جفت شدگی تبادلی (J) که از اختلاف انرژی حالتهای FM و AFM در راستای z (شکل(۱-آ و ب)) بدست می آید، محاسبه شد (رابطه(۲)). پارامتر جفت شدگی تبادلی مثبت (منفی) نشان می دهد که حالت پایه سامانه فرومغناطیس (آنتی فرومغناطیس) است. مقدار پارامتر جفت شدگی تبادلی تک لایه های ژانوس منگنز سولفید هالید در جدول (۲) گزارش شده است. همانطور که دیده می شود، تمام تک لایه ها دارای نظم فرومغناطیس می باشند، و مقدار J با افزایش جرم اتمی اتم هالید در تک لایه های ژانوس MNSX

¹ Partial Density of States

سیلی ۲ شاعراندی تواری در نیاب (عد ۲ بی برای المپین با ۲ و عد ترکز برای المپین پایین، و عسور (عد پین سیاه) جفتشدگی اسپین- مدار (SOC) برای تک لایههای MnSX و چگالی جزئی هر تکلایه در زیر آن رسم شده است.

برای محاسبه پارامترهای ناهمسانگردی $\delta \ e \ T$ (رابطه ۲) از DFT+U+SOC و روش غیرخطی گشتاور مغناطیسی تابعی چگالی استفاده شد، که در جدول (۲) گزارش شده است. پارامتر δ تمام تککلایه ها منفی می باشد، که بیانگر مغناطش درون صفحه ای آسان است. بر اساس تئوری مرمین – واگنر [۲]، فرومغناطیس دوبعدی صفجه ای آسان، بدون نظم مغناطیسی بلند برد در دماهای بالای صفر مطلق هست. با این وجود، اگر ناهمسانگردی درون صفحه ای که با آخرین جمله وابسته به Γ من رابطه (۱) بیان می شود، معرفی شود، می توان نظم مغناطیسی را تثبیت کرد. این عبارت وجود شکاف در طیف مگنون را تضمین می کند که برای مشاهده نظم مغناطیسی دو بعدی در دماهای تککلایه ها مثبت است که نشان می دهد محور آسان در راستای X است، که مطابق با نتایج تکلایه می باشد [۳۳]. اگرچه Γ بسیار کوچک است، اما برای تثبیت نظم فرومغناطیس در دماهای غیر صفر کافی است، چرا که Γ به صورت لگاریتمی با دمای کوری مقیاس می شود.

همانطور که در جدول (۲) دیده می شود، پارامترهای ناهمسانگردی δ و Γ این تک لایه ها با افزایش جرم اتمی اتم های هالید به دلیل قوی تر شدن جفت شدگی اسپین – مدار (بر اساس الگوی برونو) و نامتقارن تر شدن ساختار به دلیل افزایش الکترونگاتیوی اتم هالید و شکل گیری دوقطبی الکتریکی قوی تر، افزایش می یابند. این نتایج بدست آمده در مورد تأثیر اتم های هالید در انرژی ناهمسانگردی تکلایه های MNSX در توافق خوبی با مطالعات نظری صورت گرفته بر روی تکلایه های ژانوس MNXX با MNXX و می باشد [۲۹].

جدول ۲ (Mtot) ممنتوم مغناطیسی کل، (J) پارامتر جفتشدگی تبادلی، (δ) پارامتر ناهمسانگردی مغناطیسی خارج صفحه، (Γ) پارامتر برهمکنش بین اسپینها در صفحه، (Tc) دمای کوری.

	M _{tot} (μ _B /cell)	J (meV)	δ (meV)	Г (µeV)	(K) Tc
MnSCl	۴/۰۰	۲/۵۴	-•/•1	•/•9	۳۱
MnSBr	۴/۰۰	٣/٢١	-•/• \$	•/14	۳٩
MnSI	۴/۰۰	٣/٩٨	_•/٣٣	9/14	49

برای محاسبه دمای کوری با استفاده از رابطه (۷)، منحنی تغییرات N(T)/S بر حسب تغییرات دما رسم شد که در شکل (۵– ب) نشان داده شده است. همانطور که در شکل (۵– ب) مشاهده می شود، در دماهای پایین مغناطش به دلیل ایجاد تعداد متناهی حالت برانگیخته یا مگنون به آرامی کاهش می یابد، ولی در دماهای بالاتر با توجه به کاهش مقدار مغناطش که همان ضریب در رابطه (۷) است، طیف مگنونها نرمتر می شود و راحت تر تحریک می شوند. در نتیجه بعد از یک دمایی خیلی سریع افت می کند و به سمت صفر میل می کند. با توجه به اینکه، دمای کوری برابر است با دمایی که در آن مغناطش خالص به نصف اسپین کل کاهش می یابد. دمای کوری از روی منحنی وابستگی دمایی مغناطش (شکل (۵– ب)) تخمین زده شد، که برای تک لایه های منگنز سولفید هالید در جدول (۲)

۴. نتیجه گیری

بالشكار الرزر

ویژگی ساختاری، الکترونی و مغناطیسی تک لایههای منگنز سولفید هالیدها با استفاده از محاسبات اصول اولیه به وسیله تابعی چگالی الکترونی مورد بررسی قرار گرفت. نتایج نشان میدهد که تمام

این تک لایه های ژانوس از نظر دینامیکی پایدار و نیم فلز با قطبش اسپینی صد در صد هستند و دارای نظم فرومغناطیس با محور آسان درون صفحهای در راستای X می باشند. بزرگی پارامترهای ناهمسانگردی از MnSCl به MnSI به دلیل قوی تر شدن جفت شدگی اسپین – مدار و نامتقارن تر شدن ساختار در راستای عمود بر صفحه تک لایه ها، با افزایش جرم اتمی در هالید ها، افزایش می یابند. دمای کوری منگنز سولفید هالید ها به وسیله محاسبات خودساز گار مغناطش در دماهای مختلف تخمین زده شد.

شکل ۵ (آ) اندازه شکاف انرژی بین نوارهای حالت اسپین پایین و (ب) وابستگی دمایی مغناطش M(T)/S محاسبه شده برای تکلایههای MnSX.

منابع

- Gong, C., and Zhang, X., "Two-dimensional magnetic crystals and emergent heterostructure devices", Science, 363, 706-717, 2019. https://doi.org/10.1126/science.aav4450.
- [2] Mermin D., and Wagner H., "Absence of ferromagnetism or antiferromagnetism in oneor two-dimensional isotropic heisenberg models", Phys. Rev. Lett., 17, 1133–1136, 1966. https://doi.org/10.1103/PhysRevLett.17.1133.
- [3] Lado J. L., and Fernández-Rossier J., "On the origin of magnetic anisotropy in two dimensional CrI₃", 2D Mater, 4, 35002- 35011, 2017. https://doi.org/10.1088/2053-1583/aa75ed.
- [4] Wang D.-s., Wu R., and Freeman A. J., "First-principles theory of surface magnetocrystalline anisotropy and the diatomic-pair model", Phys. Rev. B, 47, 14932, 1993. https://doi.org/10.1103/PhysRevB.47.14932.
- [5] Bruno P., "Tight-binding approach to the orbital magnetic moment and magnetocrystalline anisotropy of transition-metal monolayers", Phys. Rev. B., 39, 865-868, 1989. https://doi.org/10.1103/physrevb.39.865.
- [6] Huang B., Clark G., Navarro-Moratalla E., Klein D. R., Cheng R., Seyler K. L., Zhong D., Schmidgall E., McGuire M. A., Cobden D. H., and et al., "Layer-dependent

ferromagnetism in a van der waals crystal down to the monolayer limit", Nature, 546, 270–273, 2017. https://doi.org/10.1038/nature22391.

- [7] Bonilla M., Kolekar S., Ma Y., Diaz H.C., Kalappattil V., Das R., Eggers T., Gutierrez H.R., Phan M.-H., Batzill M., "Strong room-temperature ferromagnetism in VSe₂ monolayers on van der Waals substrates", Nature Nanotechnology, 13, 289–293, 2018. https://doi.org/10.1038/s41565-018-0063-9.
- [8] Yu W., Li J., Herng T.S., Wang Z., Zhao X., Chi X., Fu W., Abdelwahab I., Zhou J., Dan J., Chen Z., Chen Z., Li Z., Lu J., Pennycook S.J., Feng Y.P., Ding J., Loh K.P., "Chemically exfoliated VSe₂ monolayers with room-temperature ferromagnetism", Adv. Mater., 31,1903779–1903787, 2019. https://doi.org/10.1002/adma.201903779.
- [9] Liu Z.-L., Wu X., Shao Y., Qi J., Cao Y., Huang L., Liu C., Wang J.-O., Zheng Q., Zhu Z.-L., Ibrahim K., Wang Y.-L., Gao H.-J., "Epitaxially grown monolayer VSe₂: An air-stable magnetic two-dimensional material with low work function at edges", Sci. Bull, 63, 419–425, 2018. https://doi.org/10.1002/adma.201605407.
- [10] O'Hara D. J., Zhu T., Trout A. H., Ahmed A. S., Luo Y. K., Lee C. H., Brenner M. R., Rajan S., Gupta J. A., McComb D. W., and Kawakami R. K., "Room temperature intrinsic ferromagnetism in epitaxial manganese selenide films in the monolayer limit", Nano Lett., 18, 3125–3131, 2018. https://doi.org/10.1021/acs.nanolett.8b00683.
- [11] Chhowalla M., Shin H., Eda G., Li L., Loh K., Zhang H., "The chemistry of twodimensional layered transition metal dichalcogenide nanosheets", Nature Chem, 5, 263-267, 2013. https://doi.org/10.1038/nchem.1589.
- [12] Qian Z., Jiao L., Xie L., "Phase engineering of two-dimensional transition metal dichalcogenides", Chin. J. Chem., 38, 753-760, 2020. https://doi.org/10.1002/cjoc.202000064.
- [13] Cao T., Wang G., Han W., Ye H., Zhu C., Shi J., and et al, "Valley-selective circular dichroism of monolayer molybdenum disulphide", Nat. Commun., 887, 1-4, 2012. https://doi.org/10.1038/ncomms1882.
- [14] Xiao D., Liu G. B., Feng W., Xu X., Yao W., "Coupled Spin and Valley Physics in Monolayers of MoS₂ and Other Group-VI Dichalcogenides", Phys. Rev. Lett., 108, 196802-196821, 2012. https://doi.org/10.1103/PhysRevLett.108.196802.
- [15] Zhang K., Bao C., Gu Q., Ren X., Zhang H., Deng K., Wu Y., Li Y., Feng J., Zhou S., "Raman signatures of inversion symmetry breaking and structuraphase transition in type-II Weyl semimetal MoTe₂", Nature Commun., 7, 13552–13558, 2016. https://doi.org/10.1038/ncomms13552.
- [16] Zhou Y., Wu D., Zhu Y., Cho Y., He Q., Yang X., Herrera K., Chu Z., Han Y., Downer M.C., Peng H., Lai K., "Out-of-plane piezoelectricity and ferroelectricity in layered α - In₂ Se₃ nanoflakes", Nano Lett., 17, 5508–5513, 2017. https://doi.org/10.1021/acs.nanolett.7b02198.
- [17] Zhou X., Sun X., Zhang Z., Guo W., "Ferromagnetism in a semiconducting Janus NbSe hydride monolayer", J. Mater. Chem. C, 6, 9675–9681, 2018. https://doi.org/10.1039/C8TC03016B.
- [18] Duan X., Wang C., Fan Z., Hao G., Kou L., Halim U., Li H., Wu X., Wang Y., Jiang J., Pan A., Huang Y., Yu R., Duan X., "Synthesis of WS_{2x} Se_{2-2x} alloy nanosheets with compositiontunable electronic properties", Nano Lett., 16,264–269, 2016. https://doi.org/10.1021/acs.nanolett.5b03662.
- [19] Gong Y., Liu Z., Lupini A.R., Shi G., Lin J., Najmaei S., Lin Z., Elías A.L., Berkdemir A., You G., Terrones H., Terrones M., Vajtai R., Pantelides S.T., Pennycook S.J., Lou J., Zhou W., Ajayan P.M., "Band gap engineering and layer-by-layer mapping of selenium-doped molybdenum disulfide", Nano Lett., 14, 442–449, 2014. https://doi.org/10.1021/nl4032296.
- [20] Lin Z., Thee M., Elías A., Feng S., Zhou C., Fujisawa K., Perea-Lopez N., Carozo V., Terrones H., Terrones M., "Facile synthesis of MoS_2 and $Mo_X W_{1-x} S_2$ triangular

monolayers", APL Mater., 2, 092514–092522, 2014. https://doi.org/10.1063/1.4895469.

- [21] Lu A.-Y., Zhu H., Xiao J., Chuu C.-P., Han Y., Chiu M.-H., Cheng C.-C., Yang C.-W., Wei K.-H., Yang Y., Wang Y., Sokaras D., Nordlund D., Yang P., Muller D.A., Chou M.-Y., Zhang X., Li L.-J., "Janus monolayers of transition metal dichalcogenides", Nature Nanotechnology, 12, 744–749. 2017. https://doi.org/10.1038/nnano.2017.100.
- [22] Sant R., Gay M., Marty A., Lisi S., Harrabi R., Vergnaud C., Dau M.T., Weng X., Coraux J., Gauthier N., and et al., "Synthesis of epitaxial monolayer Janus SPtSe", NPJ 2D Mater. Appl., 4,1-8, 2020. https://doi.org/10.1038/s41699-020-00175-z.
- [23] Zhang F., Mi W., Wang X., "Spin-dependent electronic structure and magnetic anisotropy of 2D ferromagnetic Janus Cr₂I₃X₃ (X=Br, Cl) monolayers", Adv. Electron. Mater., 6, 1900778–1900789, 2020. https://doi.org/10.1002/aelm.201900778.
- [24] Lu A. Y., Zhu H., Xiao J., Chuu C.P., Han Y., Chiu M. H., et al., "Janus monolayers of transition metal dichalcogenides", Nat. Nanotechnol, 12, 744-752, 2017. https://doi.org/10.1038/nnano.2017.100.
- [25] Zhang J., Jia Kholmanov I., Dong S. L., Er D., Chen W., et al., "Janus Monolayer Transition-Metal Dichalcogenides", ACS Nano., 11, 8192-8200, 2017. https://doi.org/10.1021/acsnano.7b03186.
- [26] Dong L., Lou J., Shenoy V. B., "Large In-Plane and Vertical Piezoelectricity in Janus Transition Metal Dichalchogenides", ACS Nano., 11, 8242-8250, 2017. https://doi.org/10.1021/acsnano.7b03313.
- [27] Jin H., Wang T., Gong Z. R., Long C., Dai Y., "Prediction of an extremely long exciton lifetime in a Janus-MoSTe monolayer", Nanoscale, 10, 19310-19351, 2018. https://doi.org/10.1039/c8nr04568b.
- [28] Hea J., Li S., "Two-dimensional Janus transition-metal dichalcogenides with intrinsic ferromagnetism and half-metallicity", Comput. Mater. Sci., 152, 151-152, 2018. https://doi.org/10.1016/j.commatsci.2018.05.049.
- [29] Azmoonfar M., Roknabadi M.R., Modarresi M., Mogulkoc A.," Characterization of twodimensional ferromagnetic binary and Janus manganese dichalcogenides", Journal of Magnetism and Magnetic Materials, 556, 169412-169421, 2022. https://doi.org/10.1016/j.jmmm.2022.169412.
- [30] Giannozzi P., Baroni S., Bonini N., Calandra M., Car R., Cavazzoni C., Ceresoli D., Chiarotti G. L., and et al, "QUANTUM ESPRESSO: a modular and open-source software project for quantum simulations of materials", J. Phys. Condens. Matter, 21, 395502– 395521, 2009. https://doi.org/10.1088/0953-8984/21/39/395502.
- [31] Kan M., Adhikari S., and Sun Q., "Ferromagnetism in MnX_2 (X = S, Se) monolayers", Phys. Chem. Chem. Phys., 16, 4990–4994, 2014. https://doi.org/10.1039/c3cp55146f.
- [32] Baroni S., Gironcoli S. de, Dal Corso A., Giannozzi P., "Phonons and related crystal properties from density-functional perturbation theory", Rev. Modern Phys., 73, 515–562, 2001. https://doi.org/10.1103/RevModPhys.73.515.
- [33] Memarzadeh S., Roknabadi M.R., Modarresi M., Mogulkoc A., and Rudenko A.N., "Role of charge doping and strain in the stabilization of in-plane ferromagnetism in monolayer VSe₂ at room temperature", 2D Mater., 8, 035022–035036, 2021. https://doi.org/10.1088/2053-1583/abf626.
- [34] Ataca C., Şahin H., Ciraci H., "Stable, Single-Layer MX₂ Transition-Metal Oxides and Dichalcogenides in a Honeycomb-Like Structure", J. Phys. Chem. C, 116, 8983-8999, 2012. https://doi.org/10.1021/jp212558p.
- [35] Torun E., Sahin H., Singh S. K., Peeters F. M., "Stable half-metallic monolayers of FeCl₂", Appl. Phys. Lett., 106, 192404-192423, 2015. https://doi.org/10.1063/1.4921096.
- [36] Yan J. A., Ruan W. Y., Chou M. Y., "Phonon dispersions and vibrational properties of monolayer, bilayer, and trilayer graphene: Density-functional perturbation theory",

Phys. Rev. B, 77, 125401-125413, 2008. https://doi.org/10.1103/PhysRevB.77.125401.

[37] Mogulkoc A., Modarresi M., and Rudenko A.N., "Two-dimensional chromium pnictides CrX(X=P,As,Sb):Half-metallic ferromagnets with high curie temperature", Phys. Rev. B., 102, 024441–024450, 2020. https://doi.org/10.1103/physrevb.102.024441.

This article is an open-access article distributed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution-Noncommercial 4.0 International (CC BY-NC 4.0 license) (http://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

